

# ОЦІНКА У СПРИЯННІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

*А. Б. Пислар*

аспірант кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту

імені проф. Є. Петухова

Херсонського державного університету

З теперішніми перманентними змінами в суспільстві які в свою чергу провокують процеси, що є не завжди позитивними для розвитку особистості учня, в закладах професійно-технічної освіти. Змога створення єдиних критеріїв оцінювання в виховному процесі на всіх рівнях, надасть можливість, зумовлювати гармонійний розвиток особистості учня, і подальше професійне зростання та успішної реалізації в суспільстві.

З кожним днем, все більше юнаків потерпають від недосконалості сучасних реалій, їх огортає почуття відірваності, яке спровоковане швидкістю соціальних змін, входженням в світовий простір, наслідуванням іншої культури і поведінки, що у свою чергу спонукає до поширення такого явища як перфекціонізм [5]. Це у свою чергу зумовлює нові виклики перед організаторами виховного процесу в закладах професійно-технічної освіти. До професійної підготовки майстрів виробничого навчання, методичного забезпечення класних керівників, вихователів і психологів, необхідно ставити нові вимоги, з урахуванням реалій сьогодення. Ці вимоги полягають у безперервному удосконаленні праці, пошуку прогресивних інноваційних форм і методів виховання, що створюватиме конструктивний освітній простір, у якому формуються як вектори, так і певні обмеження можливих варіантів поведінки [5].

Ключовими стають уміння вибудовувати концептуальні засади педагогічних нововведень, які поєднують діагностику, прогнозування, психокорекцію і рефлексію інноваційних дій. Вкрай важливо, щоб майстрами виробничого навчання, класними керівниками, вихователями

вивчалися вікові та індивідуальні особливості учнів, інтелектуальний рівень їхнього розвитку [5]. Такий підхід дозволить педагогам ефективно оцінювати дії учнів і коректувати відхилення поведінки, що в свою чергу допоможе їм зміцнити розвиток складових самосвідомості.

Формування неконструктивного перфекціонізму в першу чергу замовлене неправильною оцінкою дитини, неадекватними очікуваннями учасників освітнього процесу, а саме похвалою чи покаранням, як з боку батьків так і педагогів [2; 4]. Це ставить завдання перед педагогічним колективом і психологом в співпраці з батьками, створити єдині критерії оцінювання дій особистості учня [1]. Це, у свою чергу, допоможе створити безперервний виховний простір, а також єдині критерії оцінки особистості учня на всіх етапах виховного процесу, що надасть можливість у потрібній мірі дозувати морально-педагогічний вплив на формування особистості учня. Саме справедливе оцінювання дій учня є успішною гарантією формування не тільки поведінки, а й інтелектуального потенціалу.

М. Смульсон в своїй монографії «Психологія розвитку інтелекту» наголошує, що ціннісно-орієнтована функція інтелекту не може реалізовуватися безоцінково. Оцінка – «впливає уже з самого розуміння пристрастності і суб'єктивності людського інтелекту, який сам вибирає і обирає собі задачі для розв'язання, а задачі, поставлені ззовні, або приймаються, або ні – залежно від мотивацій» [3, с. 79].

Педагоги взмозі дослідити механізми впливу освітнього простору, що дозволить керувати формуванням соціальних очікувань, що в подальшому будуть конструктивною мотивацією до досягнення мети [4]. Г. Віцлак в своїй праці «Оцінка поведінки і характеристики учня» пише: «прагнення до успіху, його визнання – головна потреба людини, рушійна сила його дій» [1, с. 19-20].

**Висновки.** Застосовуючи єдиний критерій оцінювання та етапне дозування морально-педагогічного впливу на особистість учня, спонукатиме до високої результативності не тільки виховного, а і навчального

процесу. Це є запорукою в подальшому формування професійної спрямованості та ідентичності, що створить можливість юнакові перебудувати і покращити свою картину-модель світу і зробити її багатоманітною і адекватною, до сучасних вимог суспільства та успішної самореалізації[5].

### **Література:**

1. Вицлак Г. Оценка поведения и характеристика учащегося: Пер. с нем. М. Просвещение. 1986. С.71.

2. Попович І. С. Типологічні особливості очікувань. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки: зб. наук. праць ХДУ*. Херсон: ВД «Гельветика», 2014. Вип. 1. Т. II. С. 64-70.

3. Смульсон М. Л. Психологія розвитку інтелекту: Монографія. К., 2001. С. 276.

4. Popovych I., Zavatskyi V., Tsiuniak O., Nosov P., Zinchenko S., Mateichuk V., Zavatskyi Yu., Blynova, O. Research on the Types of Pre-game Expectations in the Athletes of Sports Games. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(1), 2020. P. 43-52. DOI: 10.7752/jpes.2020.01006

5. Tsiuniak, O., Pyslar, A., Lialiuk, G., Bondarenko, V., Kovtun, O., Los, O., Popovych, I. Research of interdependence of variables and factor structure of masters' readiness for innovative pedagogical activity. *Revista Inclusiones*, 7(3), 2020. P. 427-452.